

Ivan Maniraho
Pimeyden
mustuus

LIKE

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Pimeyden mustuus on Mooses-saagan toinen ja viimeinen osa.

Kirjan sisältämät henkilöt ja suurin osa tapahtumista ovat puhtaasti fiktiivisiä. Esille tuodut näkemykset eivät edusta kenenkään muun kantaa kuin kirjailijan.

© Ivan Maniraho ja Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Sivun 181 sitaatti on ote Kalevalan runosta 26 (toim. Elias Lönnrot, Uusi Kalevala, 1849)

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-52936-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Ystävälleni.

”Tehtävämme on huolehtia aikuisista,
jotta he voivat huolehtia lapsista.”

– Peltsi

Sisällys:

Prologi

Luku 1. Paksuverinen veli

Luku 2. Kukoistus

Luku 3. Loppusota

Luku 4. Ärränpeetä

Luku 5. Kaksi puuta
jotka halaavat kuuta

Luku 6. Kotiplaneetta

Luku 7. Yövirtijat

Luku 8. Rauhallinen vapaus

Luku 9. Laulu Lassilalle

Luku 10. Pimeyden mustuus

Epilogi

Prologi:

Pyörivä ikuisuus

Nykyinen Ruandan tasavallan alue, 1952

Perheet sytyttivät nuotioita illan hämärtyessä. Haalea kuunsirppi hiipi Munezeron takana, kun hän kulki polkua pitkin kohti kylää. Munezeron seremoniaalisen hatun sulat kutittivat hänen solisluutaan, ja hänen vyönsä oli kuin loputon silmukka. Polviin asti ylettyvä sininen kitoni tunsu silminnähdessä halua purkautua. Munezero otti isänsä metsästyskeihästä tukea ja yritti olla tiputtamatta kilpeä pusikkoon. Vastaan käveli toinen soturi, joka nauroi Munezeron haparoivalle etenemiselle. He kumauttivat kilpensä yhteen tervehdykseksi.

Oli sininen tiistai. Munezerolle oli tarjottu seuraa saattamaan hänet kotiin, mutta hän halusi olla yksin omien ajatus-
tensa kanssa. Matka oli kestänyt jo tovin, ja hänen mielensä oli edelleen sotkuinen lankakerä. Munezero oli ylpeä soturi, joka oli voittanut monet taistelut. Mutta elämä oli käynyt viime aikoina hieman liian helpoksi, ja hän oli tylsistynyt. Hän oli palaamassa mausoleumilta, jonne hänet oli kutsuttu keskustelemaan kuningas Mutara III Rudahigwaa kohdanneista murheista, mutta suurin osa ajasta oli mennyt hirssiolutta juodessa ja hämmästellessä uutta teknologiaa, radiota. Puhuvaa ja laulavaa laatikkoa ei käytetty ainoastaan viestittelyyn kylästä kylään, vaan myös heimolta heimolle merten ylitse ja paljon kauemmas kuin kuninkaan valta ulottui.

”Sama voima, jolla aurinko loistaa, on päästetty valloilleen vihollisiemme päälle, heidän jotka ovat tuoneet sodan kaukolänteen”, ääni oli sanonut laatikon sisältä. Miehet olivat istuneet kodassa ringissä taivaalta tippuneen kiven ympärillä. Gasore väänteli laatikon nuppeja. Radiosta kuului välillä puheenpätkiä ja välillä musiikkia. Joku epäili, oliko puhujan ääni joutunut laatikon sisälle, eikä Gasoren vastaus ollut kovin vakuuttava.

– No tavallaan. Toisinaan signaali heikkeni ja lähetys alkoi kohista. Gasore vaihtoi antennin asentoa, äänet tulivat takaisin. Edustajien kodassa istuvat miehet ihmettelivät, mitä hyötyä siitä oli, kun kaikki puhuivat eri kieliä, eikä kukaan ymmärtänyt mitä toinen sanoi.

– Vähemmän puhumista, etsi lauluja, Hakizimana komensi. Hän oli iäkkään koolle kutsutuista miehistä ja yksi korkea-arvoisimmista kuninkaan neuvonantajista.

– Ei aina tule lau... Gasore oli aloittamassa, kun yhtäkkiä bassokalvot alkoivat liikuttaa ilmamolekyyliä, jotka synnyttivät rytmiä aaltoja. Jazzin henki karkasi radiosta kuin vapaa sielu miesten täyttämässä kodassa. Musiikki puhui heille universaalilla kielellä. Tyyllilaji oli jazz, suuntaus vapaa ja se raikui pelkäämättä, herättääkö se naapureiden lapset. Saksofoni soi kaiken päällä. Se soi kuin nuhaisen norsun törähtely, ja sanoi ”Jumalauta nyt kuuntelette, kun minulla on tärkeää asiaa! Istukaa alas! Sinä nuori kiihkoilija istu alas, ja sinäkin vanha naimaton mies, tiedät mitä tehdä, istu alas!”. Torvien kaiku täytti kodan missä miehet joivat ja piipunsavu tanssahteli ilmassa. Osa miehistä peitti korvansa kuin räjähdysten kuullessaan. Rummut alkoivat paukutella kilpaa saksofonin kanssa, kuin soturien toisiaan vasten iskeytyvien kilpien ja miekkojen kolina. Ne tuntuivat sanovan, ”okei okei lava on sinun, kerropas huolesi”, mutta saksofoni oli jo käynnistänyt moottorinsa. Se ei enää kuunnellut muita,

huusi vain, että ”mä herätän sotilaat, revin mun hiukset, rikon mun kämpän, huudan ja raivoan, kunnes saan mitä pyydän, ei vaan vaadin, saakeli voi saakelin saakeli!”.

– Sillä lailla, Hakizimana sanoi.

Pian ettertiin ilmestyi piano. Se soi kaiken yllä, ja alla päin, kuin muurahaisten tai pienten sotilaiden hillitty marssi. Se yritti rauhoittaa tilannetta sanomalla ”tiedän, että olen teistä nuorin ja että tunteet käyvät kuumina, mutta hei, kaikki saavat kyllä puhua, olkaa kilttejä, odottakaa vuoroanne...” Kukaan ei arvostanut pianon kilpailuhaluttomuutta. Ne teeskentelivät, että se oli vain tuulen huminaa, jotakin sellaista, mitä ei tarvinnut ottaa vakavasti, koska sen ääntely ei ollut kiihkeää. Piano kuitenkin jatkoi ja rakensi saksofonin ja rumpujen välille näkyttömiä siltoja, ettei valtakunnan harmonia olisi ollut silkkaa kaaosta. Melkein kenenkään huomaamatta taustalla jytsisi kontrabasso, kuin kaukainen myrsky. Kun kaikki hiljeni hetkellisesti, kuului sen ääni ”ei, en, enpä taida. Minun paikkani on täällä merten ja sademetsien yllä tekemässä sateita”. Vasta kun saksofoni oli saanut hetken raivota, instrumentit saattoivat jutella tasavertaisesti siitä, mikä nyt oli oikein ongelma. ”Sato oli viime kesänä tavallista pienempi”, sanoi saksofoni. ”Rakas saksofoni, me kuulemme sinut, kukaan ei näe nälkää, jos jaamme sen mitä kylvämme”, rummut rauhoittelivat. Piano päätti pysyä tässä vaiheessa täysin hiljaa, antaa vastapäiden puhua, ja se näytti tuottavan tulosta. ”Lapseni on sairas, sotilaamme tarvitsevat kunnollisia sandaaleja, meidän on pakko saada uusi kaivo ennen kuin kristityt juhlivat vapahtajansa syntymää”, saksofoni huomautti. ”En ole eri mieltä. Lisäisin, että Euroopasta tulleista aseista lähtee oikein miellyttävä ääni”, rummut löivät. Pitkältä ja samalla lyhyeltä tuntuneen ajan jälkeen soittimet vaikuttivat päässeensä ainakin väliaikaiseen sovintoon. Vaikka rauha ei ollut

ikuista se saatiin sillä kertaa aikaiseksi, kunnes oli seuraavan riidan aika.

– En ymmärrä, mihin tätä voi käyttää, voiko sillä kylvää satoa? Voiko sillä käydä sotaa, Gasimba sanoi ja vältteli katsomasta laitetta. – En luota siihen pätkeäkään.

– Välillä se puhuu ja välillä laulaa, aina eri äänellä, Munezero sanoi ja pudisteli päätään.

– Olen kuullut koneista, jotka pyörittävät mustaa kiekkoa, ja ne pyörittävät ja pyörittävät sitä vaikka ikuisesti, ja kiekosta kuuluu musiikkia, Gasore kertoi. Kommentti herätti toisissa turhautuneita ja epäuskoisia puuskuksia.

Munezero oli ollut hieman humalassa lähtiessään kulkemaan kotiin päin, mutta mikä tärkeintä, afro oli kuitenkin mintissä. Suorin tie kotiin olisi vienyt turvallisiksi todettuja polkuja pitkin asumusten tuntumassa. Sille alueelle eivät villieläimet yleensä uskaltautuneet. Munezeron tahto sanoi kuitenkin toisin. Kiertotien varrella asui soturituttava, jolla oli tapana kotona ollessaan tarjota vadillinen hirssiolutta. Kotona taas Munezeroa odotti pieni poikavauva, jonka itkua hän pelkäsi. Aina kun hän lähestyi pienokaista, se alkoi parkua niin, että heidän savimajansa seinät olivat vähällä romahtaa syliin. Nähtyään, ettei soturituttavan kodassa ollut ketään sisällä, Munezero jatkoi harmissaan matkaansa. Hän kiipesi läheiselle kukkulalle juuri ajoissa nähdäkseen afrikkalaisen auringonlaskun sumuisten vuorten yllä.

Samaan aikaan syvällä viidakon uumenissa lymyili mega fauna panthera leo, toiselta nimeltään afrikkalainen leijona, viidakon kuningas. Aurinko oli laskeutumassa, ja kissa oli hitaasti heräilemässä. Näлкäinen nuorukainen nuoli tuuheaa turkkiaan ja valmistautui yön saalistusreissuun. Ruoan hankkiminen oli äärimmäisen vaikeaa yksikseen, mutta muukaan ei auttanut,

sillä lauman johtaja oli käskennyt nuorukaista painumaan helvettiin, kun sen harjan pituus oli alkanut ärsyttää. Nälkä kurni kisapedon vatsassa, kun se oikoi itseään alaspäin katsovan koiran asennossa. Jostain kaukaa kuului ihmismäistä kopistelua, ja kun se keskittyi haistelemaan, se havaitsikin ruoan olevan matkalla suoraan kohti.

Munezero ei ollut pimeyttä pelkäävä mies, mutta metsän lakeja oli hyvä silti kunnioittaa. Hän kopisteli keihästä puiden runkoihin, ja välillä vahingossa vihelteli, vaikka hyvin tiesi, että viheltely voisi kutsua paikalle piruja. Sanottiin, että hänen siskonsa oli luultavasti vihellellyt sinä päivänä, kun kuristajakäärme oli raahannut hänet metsään ja nielaissut elävänä. Munezeron mieleen olivat kuitenkin jääneet ne soinnut, jotka hän oli kuullut laululaatikosta aikaisemmin. Ja jos viheltelyllä kutsuttiin lähemmäs, kopistelulla karkotettiin kauemmas, eli kaikki oli tasapainossa. Hän puhalteli menemään matkien kaikkia kuulemiaan instrumentteja.

Sitten Munezero havaitsi pimeyden keskellä kaksi kiiltävää silmää. V:n muotoinen elämänpolku oli tuonut vastakkain viidakon kuninkaan ja ruandalaisen soturin. Kamppailu, jonka osapuolina olivat raaka voima ja älykkyys, oli alkamassa.

Munezero teki päätöksen olla puhaltamatta torveaan. Leijona kyyristyi, sen korvat painuivat taaksepäin, pupillit muuttuivat viiruiksi. Munezero otti taisteluasennon ja tähtäsi keihäänsä kohti eläimen kalloa. Evoluution kehittämä täydellinen tappokone, joka näki pimeässä, jonka kynnet olivat kuin mattoveitset ja jonka harja suojasi valtimoa, kiihtyi pahaenteisessä hiljaisuudessa täyteen vauhtiin. Munezero karjaisi ja iski keihäänsä, ohi. Leijona juoksi parin metrin päähän. Yllätys-hyökkäyksen suoma etulyöntiasema oli menetetty. Nuori leijona teki toisen hyökkäyksen ja pääsi livahtamaan keihään ali.

Se oli päässyt sisäpiiriin, ja sen jälkeen edessä oli enää kilpikäsi, josta pääsi helposti eroon haukkaamalla. Käsi lähti helposti irti tupesta. Hyödytön pikku seremoniakilpi lensi pusikkoon. Munezero huusi niin kovaa, että pelästytti suuren lintuparven ilmaan. Sitten leijona tipautti käden kuonostaan ja nuolaisi ahnaasti verisiä suupieliään. Munezero alkoi voida pahoin. Iskun jälkeinen kipu ei ollut kuitenkaan yhtä paha kuin huimaava olo ja kuolemanpelko. Kilven suoja oli menetetty, mutta vielä oli yksi käsi ja kaksi jalkaa, joilla kääntää tilanne voitoksi, vaikka tappio näytti varmemmalta lopputulokselta. Munezerolla roikkui vyöllään juuri tällaisia tilanteita varten tarkoitettu torvi, mutta nyt siitä ei ollut enää mitään hyötyä. Jos hän olisi puhaltanut torveen heti kun oli nähnyt leijonan, apu olisi saattanut ehtiä ajoissa paikalle ja eläin kenties säikähtää. Mutta nyt leijona oli saanut maistaa ihmisverta, eikä enää perääntyisi. Keskellä taistelua ei ollut kuitenkaan oikea aika potea jälkiviisautta. Leijona harppasi itsevarmasti juurien yli ja seisahtui kannon päälle. Munezero kyyristeli henkeään haukkoen ja piti keihästä revityn ranteensa päällä. Ylimielinen nuori leijona päätti lopettaa tarpeettoman kärsimyksen yhdellä suurella loikalla kannolta kohti Munezeroa. Suuri kissaeläin peitti taivaalla loimottavan kuun. Munezero ei edes ajatellut, laskeutui vain korkeaan polviasentoon, iski keihään tukevasti mullan ja juuren väliin, ja heittäytyi ikään kuin keihään taakse. Hetkellisessä kuuttomassa pimeydessä saattoi havaita vain itse kuoleman varjon, joka oli tällä kertaa taivaalta tippuvan pedon muotoinen. Leijona laskeutui suoraan Munezeron päälle, mutta matkalla sen kalloa viilsi keihäänkärki. Vasta kun se oli Munezeron päällä upottamassa kulmahampaansa soturin valtimoon, se tunsu viiltävän kivun silmäkulmassaan ja tajusi olevansa osittain oman verensä sokaisema. Leijona oli raivoissaan ja peloissaan. Paniikissa se raapi kaikkea

mihin sen kynnet sattuivat osumaan, ja sen jälkeen se ampaisi täyttää vauhtia takaisin jylhäkalliolle päin mistä se oli tullutkin.

Munezero ei ollut kuollut vielä, mutta leijona oli saanut raadeltua häntä pahasti. Suuria lihakimpaleita roikkui joka puolella pitkin vartaloa, ja hänen kasvoistaan oli repeytynyt toinen poski kokonaan. Vieläkään hän ei tuntenut kipua, vain viileää kihelmöintiä. Torjuntavoiton ansiosta Munezero koki olevansa elämänsä kukkulalla. Hän hymähti ja ajatteli itseksensä ”hitto jos olisin vain ollut selvin päin, niin...”.

Munezero yritti puhaltaa torvea, mutta ilman poskea se ei onnistunut. Hän aavisti loppunsa lähestyvän ja kyyristyi puun juurelle odottamaan, minkä muodon se ottaisi. Munezero keskittyi vain olennaiseen, hengitykseensä, ja näki yhdellä silmällä sumeasti kuun taivaalla. Hän ajatteli omaa perintöään. Hänen nimensä kaikuisi läpi ikuisuuden: MU-NE-ZE-RO leijonan kaataja, melkein, kylänsä puolustaja ainakin! Rauha laskeutui hänen ylleen, ja illan viileys. Munezero oli aina toivonut kuolevansa yöllä, että viimeinen asia minkä hän näkisi, olisi tähtitaivas.

Juuri ennen kuin Munezero menetti onnellisesti tajuntansa, hän ehti nähdä kolme kiiltävää silmäparia pusikossa, ja kuulla pirullisen naurun. Nähtyään kolmipäisen kuoleman kasvot Munezero rojahti maahan ja jäi tuijottamaan Linnunradan pyrstöä, jonka kimalteleva purppuran sinertävä tähtitie näytti sielun opasteelta.

Rakastuneilla sotureilla oli tapana tavata yön hämärässä ja metsän sydämessä, missä he saivat osoittaa rakkauttaan ilman kiinnijäämisen pelkoa. He olivat taisteluissa kokeneita ja kuoleman partaalla lähentyneitä miehiä, jotka olivat kyvykkäitä puolustamaan kylää isoimmiltakin pedoilta. Sinä yönä sotureitten lempimisen keskeytti kuitenkin lähialueella ilkkuva hyeena-

lauma, joten he lähtivät tutkimaan, mistä moinen mekkala oikein johtui. He löysivät taistelutoverinsa Munezeron puun juurelta ja kolme hyeenaa hänen kimpustaan. Hyeenat ottivat suloisen aikansa saalinsa kanssa, kun Munezero ei enää kamppaillut vastaan. Ne näyttivät säästelevän ruokaansa siihen saakka, kunnes loputkin laumasta saapuisivat paikalle. Yksi hyeena lekoteli maassa, toinen ulvoi laumalle ja kolmas ei voinut vastustaa kiusausta vaan näykyi Munezeron pohkeesta alkupaloja. Mahan mehevän sisällön ne olivat sentään aikeissa säästää naaraille ja pennuille. Soturit alkoivat meluta ja riehua ja puhalsivat torveen säikäyttääkseen eläimet. Torvi kumahti matalalta ja lujaa. Pedot olivat ehdollistuneet ymmärtämään, että silloin oli parasta juosta. Munezeron silmät liikkuiivat vielä luomien alla, mutta hän ei vastannut puheeseen. Soturit sitoivat Munezeron suurimmat haavat omilla vaatteillaan ja lähtivät kantamaan häntä kohti kylää.

Terveysmaja sijaitsi erään mäen kupeessa puiden varjossa. Kasvien varjot suojelivat sairauden heikentämiä potilaita paahdavalta auringolta. Majan oviaukko erottui juuri ja juuri ympäröivän kasvillisuuden seasta. Kiinanruusut ja tulikruunut kiipeilivät pitkin ulkoseinämää. Maassa kasvoi krotoneja, sisalagaaveja, punagalangajuuria ja marihuanakasveja. Avokadopuut ja tarhapapaijat majan ympärillä tuottivat runsasta hedelmäsatoa ja perhoset pitivät majan ympäristöä kotinaan. Majan edustalla kasvoi suuri baobab. Ikivanhan albiinokäärmeen tiedettiin asuvan sen oksilla. Puun viereen oli rakennettu tulipaikka, joka toimi myös odotushuoneena.

Munezeron onneksi hän asui sellaisessa kylässä, jossa terveyttä pidettiin arvossa. Paikallinen parantaja nautti suurta suosiota, ja hänellä oli käytössään riittävästi resursseja sairaiden ja kuolevien hoitoon. Kun verenvuoto saatiin tyrehdytettyä ja haa-

vat voideltua parantavalla liemellä ja sidottua puhtailla liinoilla, Munezeron silmät alkoivat täristä kallon sisällä ja hän mumisi jotakin, mistä ei saanut selvää. Häntä yritettiin parantaa yrtti-juomilla ja erityisillä suitsukkeilla, mutta yön edetessä tilanne näytti heikolta. Terveysmajan oviaukolta kulki punainen vana tulipaikalle. Kaksi päästä varpasiin veren kuorruttamaa sotilasta istui siellä odottamassa. He olivat löytäneet Munezeron ja saaneet palkinnoksi kunnian jäädä vartioimaan majan edustaa ja yllin kyllin hirssiolutta juodakseen.

– Mistä hän oli ylipäättään tulossa tähän aikaan? Ja miksei hän vain puhaltanut torveen, eläimet tietävät milloin on parasta liueta paikalta, Mihigo ihmetteli.

– Kuninkaan vaimoista oli hätäkokous. Pari heistä on karkuteillä. Kuntien edustajat olivat todistamassa, etteivät he piilotelleet heitä, vastasi Tuyishime.

– Kaikki tämä vaiva sellaisen asian takia. Eikö nyt jostain voisi saada pari tyttöä lisää hänen ylhäisyytensä mieliksi? Ja mitä varten kaksi tyttöä yhtäkkiä karkaa muutenkaan. Minne he luulevat menevänsä?

– Huhut kertovat, että olisivat tulleet raskaaksi sillä välin, kun kuningas oli matkoilla.

– No entä sitten. Tiedän monia, jotka luulevat olevansa lapsensa isä. Lapsethan ovat kaikki samannäköisiä.

– Heidän parhaakseen toivon vain, ettei heitä löydetä. Mutta ajatella miten röyhkeää. Heillä oli kaikki. Ja heittivät sen meneään jonkin kiihkoisen sydämen tähden. Sääliä oikeastaan.

– Minkä sille voi. Sanotaan, että rakkaus on vahinko, Mihigo sanoi ja iski silmää. – Nuoret sydämet palpattavat. Harmi vain, että kuningas piti erityisen paljon juuri niistä vaimoista. Kansakuntamme on kriisissä niin kauan kun tytöt ovat kadoksissa.

Hiippakunnan papin korvaan oli kantautunut tieto Munezeron henkeä uhkaavasta tilanteesta, ja kuin korppikotka hän ampaisi lentoon, sillä kärsimys oli hänen toimintansa polttoainetta. Pappi herätti torkkuvan tulkki-vartijansa, ja he lähtivät tehtävälle. Lähestyessään terveysmajaa pappi näki kaksi verestä punaista soturia. Miehet valpastuivat havaittuaan papin.

– Anteeksi, mutta emme voi päästää sinua sisään, Tuyishime sanoi ja nousi ylös.

– Mitä täällä tapahtuu? pappi kysyi.

– Se oli liikenneonnettomuus. Munezeron päälle hyökkäsi leijona. Hän tekee kuolemaa, Mihigo kertoi.

– Hyvät veljet uskossa, silloin minulla on kiire ehtiä hänen sieluparkansa luokse ennen pirua, teidän on päästettävä minut sisään viivyttämättä minua yhtäkään sekuntia pidempään! pappi vastasi.

– Emme voi tehdä niin, sanoi Mihigo.

– Miksi! Tämä mies tarvitsee kasteen hänen pyhän sielunsa tähden tai piru voittaa! Pappi puhui kiihkeästi.

– Koska et ole yksi meistä. Meillä on ohjeemme.

– Onko ohjeenne estää jumalan lähettiä saattamasta hänen lastansa Jeesuksen luokse? Miten en ole muka yksi teistä, hyvät veljet, kun olen Hänen sanansaattajansa, pappi kysyi osoittaen taivasta, jossa lipui sillä hetkellä harsomaisia pilviä. Soturit eivät liikahtaneet.

– Mistä ovat nuo sandaalit, jotka auttavat teitä kävelemään, entä lääkkeet, jotka ovat palauttaneet epätoivosta teidän lapsenne?

Vartijat katsoivat pappia ja totesivat ettei mies ollut sentään täysin väärässä, mutta heillä oli käskynsä olla päästämättä ulkopuolisia sisään, ja he kohauttivat olkapäitään merkiksi siitä, että he nyt vain noudattivat sääntöjä.

– Jos ette päästä minua rauhassa pelastamaan meidän veljeämme niin minä kerron kuninkaalle, pappi uhkasi.

Tuyishime ja Mihigo ajattelivat kumpikin, että nyt ei ollut hyvä aika näyttäytyä huonossa valossa kuninkaan edessä. Kuningas oli epäilemättä herkällä tuulella menetettyään lempivaimonsa ja saattoi jakaa kuolemantuomion herkemmin vain päästäkseen takaisin murehtimaan omia ongelmiaan. Vielä pahempaa olisi, jos heidän tuomioistaan saisi päättää joku kuninkaan sadistisista neuvonantajista. Joskus he jakoivat kuolemanrangaistuksia vain nähdäkseen mitä ihmiselle tapahtui. Teloitustyyliksi saatettiin määrätä jopa kunniaton kiväärinlaukaus, jolla lopetettiin eläimiä. Vartijat muistivat, kuinka papin suojelija oli ampu-
nut kerran puhvelin, ja luoti oli lentänyt suoraan eläimen läpi sen takana seisovan soturin rintaan ja tappanut hänet välittömästi. He ajattelivat, etteivät halunneet kuolla sillä tavalla tai sinä iltana, eivätkä seuraavinakaan muutamina iltoina ja päästivät papin terveysmajaan.

Kun pappi astui majaan, hän säikähti, että oli jo myöhässä. Munezero makasi piispakunnan lahjoittamalla kenttäsangyillä harmaana ja kalpeana, kapaloituna valkoisiin kääreisiin kuin muumio.

– Miten potilaamme voi, pappi kysyi.

– Heikossa hapessa on. Tämä on ensimmäinen suurpeto-
hyökkäys minun aikanani, potilas nolla, parantaja vastasi.

– Kaikella kunnioituksella syvää viisauttanne kohtaan mitä tulee ihmisruumiin hyvinvointiin, mutta entä tämän mies paran henki? pappi kysyi. Parantaja kohautti olkapäitään ja lähti pihalle polttelemaan piippuaan. Pappi otti nurkasta rahin ja kaivoi laukustaan tarvikkeet siunausta varten. Hän laski rahille Jeesuksen ikonin ja kynttilän, jonka sytytti tulitikuilla. Sitten hän asetti niiden seuraksi pienen maljan, johon hän kaatoi pyhää vettä.

– Luojamme Jeesus, pyhä ja myötätuntoinen, armahda Munezeron syntejä, pappi rukoili. – Kuolemalla sinä avaat portit

elämälle heille, jotka uskovat sinun nimeesi. Älä anna veljemme olla erossa sinusta, vaan mahtavalla voimallasi anna hänelle valoa, iloa ja rauhaa taivaassa, jossa asut ikuisesti ja ikuisesti. Aamen. Lopuksi pappi puhalsi kynttilän sammuksiin.

Sitten hän säikähti, kun Munezero veti yllättäen syvään henkeä. Pappi vei korvansa lähelle Munezeron huulia ja kuuli miehen viimeisellä uloshengityksellään muodostamat sanat.

– Työ, töitä, töitä, työt, työ, Munezero mutisi.

– Kyllä vain, kyllä, Isän valtakunnassa on sinulle töitä, rakas lapsi, olit oikein hyvä työntekijä, pappi sanoi ja sulki Munezeron silmäluomet.

Munezero sai kunniallisen hautajaisseremonian, sellaisen, josta kaikki soturit unelmoivat. Soturit loikkivat korkeammalle kuin kukaan oli aiemmin nähnyt. Kunniapaikalla istui Munezeron vaimo sylissään poikavauva, Elias. Lehmänverellä sekoitettua viinaa sekä banaaniviinaa riitti kaikille tarjoiltavaksi. Pappi salli perinteiset hautajaiset, koska kyseessä oli sankari, joka oli puolustanut kyläänsä leijonalta ja hyeenoilta. Mutta hautakiveen tuli kristitty nimi. Pappi ehdotti lähintä sopivaa nimeä Munezerolle: Mooses, karjansa paimen. Myytti kristitystä soturista, joka taisteli leijonaa vastaan ja voitti, levisi aina Englannin kuningattareen korviin saakka. Kuningatar Viktorian kerrottiin nauttineen viihdyttävästä tarinasta ja kommentoineen, ”olenhan aina sanonut, että belgialaiset saivat parhaimmat niistä”.

Kaksi sukupolvea myöhemmin M-juna toi Mooseksen Pohjois-Haagan asemalle, josta hänellä oli lyhyt matka Lassilan sosiaalikeskukseen. Siellä hänet otti vastaan vahtimestari ja kaksi vartijaa. He pyysivät täyttämään pari lomaketta ja valmistelemaan tarvittavat liitteet. Päivystävälle sosiaalityöntekijälle lähti ilmoi-

tus, että asiakas kaipasi tapaamista. Moosekselle tuli yhtäkkiä lukivaikeuksia, kun hän yritti täyttää lomakkeita. Peruskysymykset, kuten nimi, osoite ja syntymäaika, olivat yhtäkkiä mahdolluttoman monimutkaisia eikä vastauksille riittänyt se pieni laatikko, joka niille oli lomakkeessa varattu. Mooses tunsu joutuneensa takaisin lähtöruutuun, aivan kuin olisi palannut taas viidentoista vuoden takaiseen sokeripalan muotoiseen ja väriiseen kuulusteluhuoneeseen Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Hän tuli yhtäkkiä tietoiseksi, kuinka monta kameraa aulaassa oli, kuinka monta pakoreittiä, kuinka monta silminnäkijää. Mooseksesta tuntui kuin hän olisi rikollinen vuodattaessaan perheasioita viranomaisille. Hän oli lain silmin aikuinen ja tulisi kantamaan moraalisen vastuun seurauksista. Mitä jos vastaan kysymyksiin väärin, hän pohti. Mitä jos ne ilmoittavat maahanmuuttovirastolle? Voidaanko koko meidän perheemme karkottaa? Hänestä tuntui, kuin olisi astunut petolliseen lomakeviidakoon. Vaan tässä viidakossa pedoilla oli viranomaisten univormut, ja ne sanoivat, että halusivat auttaa. Mooses päätti jättää tunnustamatta mitään paperille, paitsi oman sotunsa.

Kaksi kerrosta ylempänä sosiaalityöntekijä Paula Peltokylä yritti juoda mustaa kahviaan varovasti niin, ettei se läikkyisi hänen vaalealle pellavapaidalleen. Hän katseli ikkunasta Pohjois-Haagan juna-asemalle saapuvia matkustajia. Sosiaaliohjaaja Matleena potkaisi päivystyshuoneen oven vauhdilla auki, koska hänellä oli yksi juttu.

- No voi vittulajänkälä! huudahti Paula.
- Noh, pesepä suusi, Matleena sanoi.
- Nyt tää pellavapaita on ihan raiskatun näköinen!
- Eikö olekin tehokas tapa poistaa esteitä?
- Esteen nimi on ovi, ja sen voi avata. Oliko jotain kiireellistä?

– Siellä on asiakas. Joku nuori tummapoika Slayerin paita päällä. Melko söpö, sellaiset surulliset silmät, Matleena sanoi ja veti sormilla suupielensä alaspäin. Hän kirjautui asiatietojärjestelmään ja haki asiakkaan henkilötunnuksella.

– Minäpä meikkaan nopeasti ja käyn tapaamassa.

– Pedari!

– Itsehän sanoit sitä söpöksi. Täytyy mennä aulaan selvittämään, kuka on tämä mystinen surullinen poika.

– Oho, katsopas. АТJ:n mukaan olitte Ahmedin kanssa sen perheen luona kotikäynnillä puolisen vuotta sitten. Ilmeisesti silloin oli vielä kaikki hyvin.

– Mikä sen pojan nimi olikaan?

– Elias, ei keskinimeä, Lekalau. 19-vuotias. Asuu, tai asui, perheensä kanssa Hopeatiellä. Esitietolomakkeessa on vain henkilötunnus. Kertoi vahtimestarille, että on vailla paikkaa, minne mennä yöksi.

– Voi ei, asiat ei sitten olleetkaan niin hyvin. Muistan sen perheen sumeasti. Jämäkkä, vähän mulkun puoleinen isähahmo, uusi nuori vaimo ja perheenlisäystä tulossa, poikkeuksellisen kohteliaasti käyttäytyvä teini-ikäinen... Hitsi, Ahmed sanoi, että aavisti jotain outoa siinä perheessä.

– Miksi te teitte kotikäynnin?

– Perheen vanhin lapsi, jo täysi-ikäinen nuori nainen, oli ilmoittautunut asunnottomaksi. Selvisi, että se oli heitetty pihalle. Olisi pitänyt arvata, että se oli patriarkan pesänpuhdistusoperaatio.

Vartija ohjasi Mooseksen kuulusteluhuoneeseen, missä päivystävä sosiaalityöntekijä jo odotti häntä. Paulalla oli tunnontus-kia siitä, että oli sivuuttanut sosiaalihjaajan epäilyn perheen hyvinvoinnista ja uskonut isää. ”Kirottu kiire tässä hommassa”, hän torui itseään.

– Hei, mä olen sosiaalityöntekijä Paula Peltokylä, nainen sanoi. – Mehän ollaankin tavattu aikaisemmin, kävin työkaverin kanssa teidän perheen luona. Istu vaan alas, hän jatkoi ja viittasi tuoliin pöydän toisella puolella. Moosekselle tutun näköinen sosiaalityöntekijä Aaltonen oli vaihtunut Peltokyläksi.

– Et täyttänyt juuri mitään näihin lomakkeisiin, et edes nimeä. Kertoisitko nimesi, vai haluatko mieluummin, että etsin sen täältä meidän järjestelmästä?

Melkein heti sen jälkeen, kun Mooseksen aivoista oli lähtenyt käsky avata suu ja sanoa ”Mooses”, hän jähmettyi ja jäi ajattelemaan. Oli ollut helppoa avautua todellisesta identiteetistään lapsuudenkavereille alkoholin voimalla, mutta hän ei tiennyt, kuinka suhtautua edessä istuvaan viranomaiseen. Luottokelpoisena vai vihollisena? Mitä jos Daavid olikin ollut joissain asioissa oikeassa, ja hän oli astumassa nyt ansaan? Mitä jos koko perheen oleskeluluvat peruttaisiin hänen humalaisen päättelyketjunsä ja tunnemyrskyn tuloksena?

Sosiaalityöntekijä havaitsi, että Mooseksen oli vaikea olla.

– Mitä sulla on siinä, hän kysyi kirjeestä, jota Mooses puristi käsissään.

– Siinä on mun koko omaisuus, 750 euroa, Mooses vastasi.

– Ou-kei. Yleensä kun joku kantaa koko omaisuuttaan mukanaan, niin jotain pahaa on sattunut. Haluatko kertoa, mitä on käynyt?

Paula tuntui luottamisen arvoiselta. Mooses toivoi salaa sosiaalityöntekijän adoptoivan hänet heti paikalla. Hän halusi luottaa, kurottaa kohti apua tarjoavaa kättä, mutta kaikki mitä hänelle oli opetettu, harasi jyrkästi vastaan. Mooseksen oli pakko tehdä loppuelämänsä vaikuttavia päätöksiä sillä sekunnilla. Hän vilkaisi huoneen ovea ja harkitsi karkaamista. Hän tarttui jo tuolin käsinojiin valmiina ampaisemaan ulos, mutta muisti oven

takana seisovat vartijat, ja pelkäsi, että he hyppäisivät hänen jalkoihinsa, jos hän yrittäisi juosta. Turvallisın vaihtoehto oli ehkä sittenkin ylläpitää väärennettyä identiteettiä, jonka turvin hän oli tähänkin asti elänyt Suomessa.

– Olen Elias Lekalau, hän sanoi tottuneesti. Ja niin Mooses palasi valheelliseen elämäänsä.

Kuultuaan sensuroidun version Eliaksen elämästä Paula ehdotti ensin, että he soittaisivat Daavidille ja keskustelisivat tilanteesta. Mutta Elias kieltäytyi jyrkästi ja uhkasi lähteä, joten Paula peruutti. Seuraavana vaihtoehtona oli hakea tilapäinen asunto Eliakselle. Koska hän oli nuori ja vähävarainen, hänellä ei ollut muita sukulaisia Suomessa, ja hän opiskeli lukiossa, päätös tulisi samana päivänä. Paula kertoi suunnitelmasta, miten asiat saataisiin rullaamaan kohti tasapainoisempaa elämäntilannetta, mutta selitykset menivät kuin kuuroille korville tärähtäneelle Eliakselle. Paula pyysi luvan tehdä yhden asian ja sitten toisen. Hän kertoi, ettei kaikkea tarvinnut ymmärtää, mutta Eliakselta tarvittiin lupa tehdä hakemuksia ja lähetteitä. Paula kertoi, että asiat kyllä järjestyisivät, pala kerrallaan. Elias suostui kaikkeen vastustelematta.

Eliakselle haettiin aikuissosiaalityön puolelta tilapäinen kalustettu asunto Etelä-Haagasta. Hän tapasi jo seuraavana päivänä toisen sosiaaliohjaajan, joka kertoi nimensä ja missä työskenteli, se oli ilmeisesti eri paikka kuin sosiaalityö. Laura teki Eliaksen puolesta asuntohakemuksia ja vireytti hakemuksen myös Kelaan. Elias vietti ensimmäiset yönsä väliaikaisessa soluasunnossa sängyllään istuen. Katulamppu heijasti sateen kasteleman ikkunan läpi varjoisia kyyneliä hänen kasvoilleen.

Viisi arkipäivää myöhemmin Laura soitti ja kysyi, oliko Elias tarkistanut sähköpostit päivittäin, kuten he olivat sopineet. Ei ollut.

HOASilta oli tullut asuntotarjous Rastilasta, ja se piti hyväksyä ennen viikonloppua tai se menisi jollekin toiselle. Kyseessä oli soluhuone, jossa oli yhteiset toimitilat ja lukolliset omat huoneet. Elias juoksi Pohjois-Haagan kirjastoon hyväksymään tarjouksen vartin tietokoneella. He sopivat sosiaaliohjaajan kanssa, että Elias muuttaisi vasta sitten, kun hän saisi tiedon, milloin sänky ja pöytä tuotaisiin asuntoon, ettei hän joutuisi nukkumaan lattialla. Muutto oli helppo, kun ei ollut muuta omaisuutta kuin ne vaatteet, jotka olivat jo valmiiksi päällä. Yöt Elias valvoi ja pohdiskeli, miksi mustat fajat aina jättivät ja pettivät. Päivisin hän nukkui koulun pulpeteilla. Historian tunnilla käsiteltiin jatkosodan vaiheita ja Ryti-Ribbentropin-sopimusta. Hänen ainoa motiivinsa jatkaa lukiota olivat ilmaiset lounaat ja kauniit tytöt.

Elias oppi pian, että HOASin asunnoissa oli nopea vaihtuvuus, ja joskus huoneissa asui enemmän porukkaa kuin niihin oli tarkoitettu. Yksi hänen lukuisista kämppiksistään, huomattavasti vanhempi afrikkalainen mies, kertoi alivuokranneensa huoneen Järvenpäässä asuvalta kaveriltaan. Sitten huoneeseen alkoi ilmestymään aina vain lisää kavereita, aina vain yhdeksi yöksi. Kyseisessä yhdentoista neliön huoneessa asui parhailaan viisi henkeä. Keski-ikää lähestyvät miehet tekivät ympärivuorokautista työtä, joten ovi kävi usein keskellä yötä katkaisten sen pienenkin määrän unta, jonka Elias olisi voinut saada. Tilanne eskaloitui sodaksi naapurin kanssa. Elias pyysi ylimäärisiä henkilöitä lähtemään, mutta kun he eivät suostuneet, Eliaksen oli pakko lopulta toimia. Yhtenä aamuna ennen kouluun lähtöä Elias viritti mankastaan ärsyttävän kappaleen soimaan toistolla suhteellisen kovalla volyymilla koko päivän ajaksi. Sen jälkeen ei mennyt kauaa, kun Elias sai uuden kämppiksen. Naapurihuoneeseen muutti biokemiaa opiskeleva Godfrey Nigeristä,